

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravníštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(XI. seja, dne 12. novembra 1889.)

(Konec.)

Poslanec Povše poroča za upravno-gospodarski odsek o prošnji županstva na Raki za posredovanje, da bi se ne kaznovali vinogradniki, ki so samovlastno točili vino, označi, da dež. zbor zato ni kompetenten ter nasvetuje, da se izroči prošnja v primerno rešitev dež. odboru;

Poslanec Pfeifer: Oglašam se k besedi, da pojasnujem žalostni položaj današnjih prositeljev, k so se sicer deloma pregrešili, pa ravnali pod pritiskom neizogibne sile tako, da so vsega ozira vredni. Znano je slavni zbornici, da so strašno razsajale osepnice po Dolenjskem — samo v Krškem okraji je ta grozna bolezen čez 1000 ljudi pomorila. Znano je dalje, da so vsled te nalezljive bolezni bili prepovedani vsi semni, do početka letošnjega majnika kontumacirane cele vasi, ustavljen ves promet, tako da nobeden kupec si ni upal v okužene kraje. Posestniki in gospodarji čutivši težavni položaj, da svojega blaga (živine in glavnega pridelka vina) spečati, tedaj tudi davkov odrajtati ne morejo, uležili so prve dni preteklega majnika pri okrajni oblasti Krški prošnjo za davkarski moratorium. Prihajal je rožnik, z njim polletni čas, a z njim tudi huda vročina, vsled katere je pričelo vino v lesenih hramih se gibati in kaliti; gosposka je pritiskala za davke, košnja je bila pred durmi, ljudje brez krajcarja, brez živeža (brez soli, brez moke, brez špeha i. t. d.), vinskega kupca od nobene strani. V tem obupnem stanju, katerega je bilo treba videti in opazovati, kakor sem jaz dan na dan priliko imel, nastopili so ti reveži prvotno obliko prometa, zamenjavši blago za blago, blago za najeto delo i. t. d. Dajali so — da si preskrbijo to, česar neobhodno potrebuje človek, da živi — jedino, kar so imeli v svojem premoženju, to je vino za moko, kruh i. t. d. in tudi za tuje delo pri pred durmi stoječi košnji, po polji, po vinogradih i. t. d.; to po mojem mnenju nikakor ni pregreha zoper užitninsko postavbo, ker taka dejanja vrše se vsaki dan pri kmečkem gospodarstvu in se — vsaj kar jaz znam — dosedaj niso kazno-

vala. Sedaj pa pride mož z rudečo kapo (veselost), človeku treba plačati, denarja pa ni. V tej bedi po grozni bolezni, po hudem pomanjkanju do skrajnega obupa pritirani od vsega sveta pozabljeni dolenjski trpin ni znal drugači si pomagati, kakor da je — če je bilo v hramu 10—15 veder že kalnega vina — prodal k večjemu 2 vedri tega vina na drobno à liter 10 kr. ter dotično skupilo vestno zanesel davkarji. Gotovo je cela zbornica z menoj vred prepričana, da bi bil ta siromak ti dve vedri vina rajši prodal po celem vedru kakor po posameznih litrih, ali žalibog bilo je to nemogoče, ker z ozirom na bedo našega dolenjskega ljudstva, kakor sem jo narisal v kratkih potezah, mi bode vsak verjel, da po onem groznem času ni bilo v tistem kraju človeka, da bi bil zmogel denar za jedno vedro vina. Vse vido, kar ga je potem še bilo v hramih — se je skazilo. Gotovo ne bi bili ljudje prišli v neljubo dotiko z darcji, in gotovo ne bi bila preiskavala žandarmerija hramov, kar je od strani žandarmerije bilo popolnoma protipostavno — ako bi bila okrajna oblast posluževale se postavne pravice v slučajih elementarnih neizglednih prizadete davkoplačevalce iz davkarske eksekucije. Žalibog, to se ni zgodilo; in reveži bi se imeli kaznovati zaradi dejanja, ki so ga storili v skrajni sili brez vsacega namena, katerega poškodovati če bi tako dejanje spadalo pod splošni kazenski zakonik, bi bili po mojem mnenju dotični ljudje oproščeni vsake krivde — žalibog ta zakon ne velja za fiscus in tudi ne za pregrehe zoper njega. Revež obrača se v svoji bedi do usmiljenega srca svojega srečnejšega morebiti z velikim bogastvom obdarovanega bližnjega; kranjska kot dežela sicer nima srca ali prepričan sem, da bi dežela, če bi bila zakupnik užitninskega davka — vrgla dotične ovadbe v koš. Ker se pa to ni zgodilo od strani zakupnikov, prosim in priporočam, da bi se to zgodilo od strani tiste oblasti, katera ima sedaj v roki osodo teh revežev in rešitev vprašanja njih gospodarskega bitja ali nebitja. Ravno kar smo čuli besede g. poročevalca in dotični predlog, da deželni zbor ni kompetenten odločevati o tej zadevi — s tako rešitvijo prosilcem pač ni pomagano in prepričan sem, da bi upravni odsek — če bi bil bolje poučen v tej stvari — gotovo stavil

drugi nasvet. Ker pa jaz želim in z mano vred gotovo cela zbornica, da bi se tem revežem pomagalo, stavim predlog:

Sl. deželni zbor naj sklene: Prošnja županstva na Raki izroči se dež. odboru z naročilom, da jo odstopi visoki c. kr. deželni vladi, katera je naprošena, da posreduje za današnje prosilce in doseže pomiloščenje za njih dejanje.

Predlog poslanca Pfeiferja se vsprejme in potem seja sklene.

(XII. seja, dne 15. novembra 1889.)

Poročila dež. odbora o zgradbi stalnega mostu čez Savo pri Radečah, predloženi načrt zakona o nekaterih premembah mitniških določil mesta Kamnika izročita se uprav. gosp. odseku.

Poslanec Klun poroča v imenu finančnega odseka glede uravnave učiteljskih plač po javnih ljudskih šolah in o dotičnih prošnjah učiteljstva: Novomeškega, Krškega, Črnomeljskega, Litijškega, Postojinskega, okolice Ljubljanske, Kranjskega in Kamniškega okraja; zaveze slov. učiteljskih društev, slovenskega učiteljskega društva, učiteljev stolnega mesta Ljubljane in pa trga Postojinskega.

Poslanec Klun izdelal je o tej zadevi jako obširno poročilo s sodelovanjem ali pa morda po navodilu šolskega poročevalca v deželnem šolskem svetu znanega gosp. Riharja. Mi istega ne bomo navajali, ker so itak po vsprejemu postavbe zgubili svojo zanimivost statistični podatki o tej zadevi zbrani zgolj po drugih kronovinah. Zakonski načrt smo priobčili, ostal je razen malih izjem tak, da se je polovica vseh učiteljev postavila v najnižji razred, druga polovica pa je deležna treh višjih razredov. Poročevalec nasvetuje, da se predloženi zakonski načrt vsprejme, poleg tega pa je dodal finančni odsek nastopno resolucijo: Dež. odboru se naroča, da naj skrbi, za skupno izdajo vseh deželnih šolskih zakonov v taki obliki, da bode iz natisa razvidno, kateri paragrafi so razveljavljeni, kateri prenarejeni ali dopolnjeni.

Prične glavni razgovor

K besedi oglasi se poslanec Hribar, katerega govor priobčimo pozneje po stenografičnem zapisniku.

Poslanec Šuklje pravi, da z veseljem na-

LISTEK

H koncu deželnega zbora.

Britka žalost me prešinja, premišljujočega, da je že danes deželnemu zboru konec in da bode jutri zopet zavladovala prejšnja jednoličnost na sv. Jakopa trgu. Osobito krčmi pri Virantu se bode močno poznalo, da deželni poslancev ni več v Ljubljani. Kako bujno in pisano življenje razvijalo se je doslej pri Virantu! Vsak večer gotova družba vsaj do polnoči Klun in Šuklje tesno spojena, sta emfatično deklamovala: „Arm in Arm mit dir, Fordere ich das Jahrhundert in die Schranken“, ter zbirala poslance kmetijskih občin pod svoj prapor. Izredno veliko skrb obračala sta zlasti na svoje kolege: Dragoša, Ogorelca, Pakiža, Lavrenčiča in zamotala jih v svoje mreže tako temeljito, da jima nobeden ni mogel ulti.

Navadno zbirala se jih je dvanajststotica pri Virantu. To bila je klerikalna garda, s Šukljejem in Klunom na čelu. Bili so navadno prav dobre volje, ker se, kakor znano, pri kupci živahneje in

več govori, nego drugej. Pri Virantu bil je glavni stan, ondu so se v pravi veri utrjevali poslanci kmetijskih občin, kumovali pa so tem povodom bivši ravnatelj Povše, kapelan Žitnik in še nekateri klerikalno navdahnjeni poslanci.

Kakor na sv. Jakopa trgu krčma v Virantovi hiši, isto tako bode po poslancih žalovala Königova restavracija na južnem kolodvoru. Šuklje, ki je le ob mraku in v nočni tmini zahajal v demokratično krčmo pri Virantu, obedoval je na južnem kolo dvoru v družbi barona Žveglja in še par poslancev. Dočim je pri Virantu po kmetih dišalo, bil je v kolodvorski restavraciji vzduh z aristokratskimi dišavami nasičen. Opoludne napravil se je mej Žvegljem in Šukljejem politični načrt, jedilni list za prihodnji dan, zvečer pa sta ga potem Šuklje in Klun učila in narekovala pri Virantu, dokler ga neso vsi na pamet znali. Pri Virantu bila je torej „Generalprobe“, vse je šlo, kakor na rovcu in zadovoljen je bil baron Žveglj, zadovoljen Klun in njegov pobratin Šuklje.

In tako smo dobili v deželni zbornici najnovejši triumvirat: Klun, Šuklje, Žveglj, katerega bi niti vrabci lepše vkupe ne znesli. Ta novo-

dobni triumvirat nemškutarije, prožnosti in klerikalizma potegnil je tudi nekoliko poslancev za seboj, ki nimajo prave samostalnosti, pridobil Nemce za svoje namene, z njimi pa večino, katero je pri vseh uprašanjih metal na tehtnico.

Nemška stranka, katero je baron Apfaltrern sam imenoval „diese Paar Mandln“, postala je vsled tega silna in odločuje, kakor se jej ljubi. Marsikomu se bode čudno zdelo, da Šuklje roko v roki hodi s kanonikom Klunom. A to ni nič nenavadnega. Saj se pogostoma prepričamo na svoje oči, kako ženske, ki so mnogo ljubile in grešile, na stare dni postanejo pobožne — tercijalke.

Neravna zveza klerikalcev z Nemci dozorila je že nekaj plodov. Glasovala je ognjevitost za zloglasnih 600 gld. za neobligatni pouk nemščine na ljudskih šolah, glasovala ze Nemca dr. Bocka i. t. d.

Debata ob ophtalmologičnem oddelku in dr. Bocku bila je sploh zanimiva. Čuli smo tem povodom, koliko ima nekateri poslanec trpeti, hujše se mu godi, nego kamnu na cesti. Posebnega pomilovanja vredna sta pa poslanca kanonik Klun in kaplan Žitnik. Dasi se jima je zdela vsa debata le „de lana caprina“, se jima je vender — kakor že

glaša namen zakona zboljšati učiteljske plače. Dežela kranjska ne plačuje svojih učiteljev najslabše, to je po poročilu finančnega odseka dokazano. Češko, Moravsko, bogatejše dežele plačujejo svoje učitelje še slabše. Govornik potem razmotriva, po katerem načelu naj se razvrste plače v vseh štirih razredih, kako naj bi se uravnala stanarina, i. t. d., zgolj parafraza Klun Riharjevega poročila. Istotako naglaša govornik visoko breme, ki se bode naložilo deželi, da normalno šolski zaklad vedno raste in to je hudo v kranjski deželi. Povsod drugje se razvija trgovina, boljša obrtnija, nastajajo boljše cene, pri nas v poljedeljski deželi pa še vsega tega ni čutiti in zdaj se za unesrečene po nezgodah zahteva velik kredit, kar je pač žalosten pedant k današnjemu predlogu o zvišanju učiteljskih plač. Veseli ga, da vse stranke deželnega zbora simpatizujejo z ljudskim učiteljstvom vse hočejo zboljšati njega stanje. Dežela ima tedaj pač pravico zahtevati, da učitelji s podvojenim trudom delujejo v njihovem poslu. Konečno omeni, naj bi učiteljstvo blažilo mladino za domovinski čut v širšem oziru, do naroda, dežele in države. Nikdar naj se ne ruši vzajemnost mej posvetnim in duhovskim učiteljstvom, kajti to je neobhodno potrebno, ker je narod slovenski eminentno katoliški. Še malo opazko hoče dodati govornik, in to je naj se ozirajo učitelji pri pouku v šoli bolj na praktični položaj. Veliki strokovnjak (katerega ime pa smo preslišali. Op. por.), ki se peča eminentno z agrarnim vprašanjem, izrekel se je, da je le mogoče stanje kmetskega stanu zboljšati „durch einen auf das praktische Leben abzielenden Volksschulunterricht“. Na to naj se učitelji pri njih pouku povsod in vsikdar ozirajo.

Poslanec Povše izjavlja v imenu svojih ožjih somišljenikov, da poslanci kmetskih občin pač težko glasujejo na novo obteženje za ljudsko šolstvo, kajti normalno-šolski zaklad potrebuje sedaj za kranjsko deželo ogromno svoto četrte milijona goldinarjev. Tu je treba le slišati, kako tožijo kmetski volilci o velikih, kakor oni mislijo, prevelikih stroških za ljudsko šolstvo. Dobili so kmetski poslanci od svojih volilcev veliko dopisov, naj bi se upirali vsakemu povišanju plač, groze njim celo, da jih sicer ne izvolijo, in naglašati je, da so mej tem krogom najbolj zavestne občine kranjske dežele. Poslanec Povše pa navzlic temu misli, da dober zmožen učitelj nikdar ni poplačan, da bodejo njegovi somišljeniki kmetski poslanci glasovali vendar za to, da se vsled slabih razmer poviša nekoliko plača učiteljev. In to store v prvi vrsti zaradi tega, da se ohranijo naši deželi dobri narodni učitelji, da ne pojdejo v sosedne. Upa pa poslanec Povše tudi, da ne bodo na Ljubljanskem učiteljiški taki učitelji (Samhaber), ki so pisali pesmarice, katere je višja učna uprava morala odstraniti iz vseh knjižnic. Taki učitelji neso za naše slovenske pripravnike. Za katoliško-narodno mišljenje mej učiteljskimi pripravniki morajo delovati učitelji na učiteljišči, vzgojevati je pripravnike in prihoduje učitelje v narodno katoliškem duhu, na to naj v prvi vrsti gleda vlada, potem bodo kmetski poslanci, ako so tudi glasovali za večje breme, lahko stopili pred svoje volilce, upajoč, da bode obnašanje slov. učiteljstvu uzorno in spodbudljivo in

dvakrat — zopet nastavlil nož na vrat, ki je pri tej priliki ostro brušen na dve strani. Reče: „Nož na vratu in vrhu tega nož brušen na dve strani! Človeka že ščegeta, ko kaj tacega čita, tu pa se nastavlja nož, kar trikrat zaporedoma! Kako opasno je to, če pomislimo, da ima Klun tako okrogel in mehek vrat, g. Žitnik pa včasih s svojim stolom sitnosti! Hvala Bogu in sv. Luciji, da ni bilo še večje nesreče!“

No debata je končana in dr. Bock je klerikalnim poslancem srečno oči zbrisal, da so bili vsi kar navdušeni zanj, akoravno je Nemec in protestant. Glasovanje tem povodom nam ni baš v čast in Nemci se nam škodoželjno smejejo. Staro nemško damo sem čul, da bi kaj tacega od Slovencev ne bila pričakovala, v znani nemški družbi pa se je porogljivo napijalo Šukljeju in Klunu, ki tako pridno delujeta za nemško stvar.

Z nožem na vratu pa še neso vse deželno-zborske opasnosti končane, kajti baš danes vzdihnili je mlajši iz omenjene dvojice, da bi mu bilo najljubše, ko bi v svoji koži ne bil. Grozen položaj! Zato je pa dobro, da je danes zadnja seja, ker vsaj omenjena poslanca sta zelo potrebna ljubega miru, katerega jima iz vsega srca želim. M.

da bode duhovnik isto tako pa tudi učitelj znal večkrat brzdati razburjene duhove v kakem kraju in da bode zmirom v lepi slovenski deželi kranjski mejusobno vladal duh miru.

Poslanec dr. Schaffer izjavlja v imenu nemške manjšine deželnega zbora, da bode glasovala za predloge finančnega odseka v toliki meri, kakor so predlagani, dalje pa nikakor ne, z ozirom na slabe deželne finance, dasi so gotovo pristni prijatelji dobre šole. Meje, do katerih je mogoče iti, so se označile in tu je finančnega odseka predlog in postavni načrt res srečen kompromis, katerega se je treba tesno držati.

Poročevalec Klun z veseljem naglaša, da so vse stranke zadovoljne s poboljšanjem plače učiteljem. Stroški, ki se izdajo, neso izgubljeni, nesi bodo dobre obresti, če se razširja pouk in odgoja. Časni in večni blagor bode se pridobival po dobri ljudski šoli, ako je le dobro uravnana. Učiteljem izročajo stariši najdražje, kar imajo, otroke svoje, in zato je učiteljem sveta naloga, vzgojati otroke tako, da imajo za vse življenje verski in narodni čut, vzgojevati jih za Avstrijce, nič manj pa za katoličane. Vera je podlaga narodnosti, in verski čut ima prevladati, prešinjati vednost in znanstvo. Govornik se sklicuje v tej zadevi o dobri odgoji na Starorimske pisatelje kakor Platon, Kvintiljan itd. Potem pa odločno graja, da se na Ljubljanski učiteljski pripravnici nič ne stori za verski in narodni čut. Temu neso krivi novi zakoni, nego zgolj vodstvo tega zavoda. Razen dvehurnega pouka, v verouku neso hodili pripravniki ne k sv. maši, kakor gimnazijalci vsaki teden dvakrat, tudi pred začetkom in po sklepu pouka niti molili neso. In to pri mladem človeku, ko najbolj nadvladuje strast. Še le, ko so v pripravnici Ljubljanski slišali, da cigararce pred začetkom in po sklepu njih dela molijo, upeljala se je zopet molitev v pripravnici. Torej naj gledajo merodajni faktorji, dokler se gorka želja slovenskega naroda po verski šoli izpolni, da se verski čut na tem zavodu popolnem ne zatere. Da ne bodo ugajali nasveti finančnega odseka vsem učiteljem, oziroma njih prošnjam, o tem ni dvojiti, kajti kakor pregovor pravi, še Bog vsem ne ustreže, kar se je pa storilo za učitelje, zgodilo se je iz dobrega srca. — Potem se preide v podrobno razpravo.

(Dalje prih.)

Iz deželnega zbora štajerskega.

Deželni odbor štajerski je nekako nalašč sestavil dnevni red tako, da je stavil predlog o izločitvi Celja in Ptuja iz okrajnega zastopa in pa dr. Radeya predlog zastran slovenskega deželnega odbornika na konec zadnje seje od 19. nov. 1889, gotovo zato, da se vsaj gospodarstvene reči preje rešijo kolikor mogoče v miru.

Predlog, katerega je izdelal deželni odbor o izločitvi teh dveh mest se je glasil prav lakonično kratko: „Mesti Celje in Ptuj sta popolnoma izvzeti iz okrajne zaveze“ — „Ta postava dobi pravno moč z dnevom, kadar proglasi.“ —

Slovenci in tudi pametnejši Nemci, posebno pravniki je itak niso mogli zmatrati kot resnega predloga, — in vsi slovenski poslanci, kateri so govorili proti tej postavi, so prav korenito in srečno

razkladali večini, kako brezuspešno jim bode vse glasovanje za tako postavo.

Prvi se je oglasil k besedi dr. Jos. Sernec, katerega govor prinesemo po stenografičnem zapisniku:

„Sedaj je že tretjikrat, da sem prisiljen, govoriti v letošnjem zborovanju v zadevi okrajnega zastopa Celjskega.“

Merodajna točka predloženega zakona je točka tretja, ki se glasi k sklepu: „Mesti Celje in Ptuj sta izvzeti v vsakej zadevi iz okrajne zaveze.“

Nalašč izpuščam deželno glavno mesto Gradec, ker je to bilo tako že popreje izloženo. Navedene besede se glase jako kratko in osorno in zdi se mi, da so takrat gospodje imeli v mislih gordični voz, katerega hočejo presekat, opomniti jih pa moram, da je bil oni voz le pletivo brez namena, na katero se je vezala smešna prazna vera in da je bilo čisto primerno, da je kak Aleksander Veliki razsekal tak nepotreben voz; tukaj pa hočete potepati upravni organizem, raztrgati okrajno zavezo. To se mi zdi ravno tako, kakor če bi kdo pahnul koga raz visoko okno; dotičnik pride seveda na ta način najhitreje na cesto, pa z razbito glavo!

Če mislim na posledice, katere bi imel ta zakon, v resnici ne vem, kje naj bi prišel in kje nehal. Najprvo moram osvetliti gospodarski del, namreč gospodarstvo okrajnega zastopa, kakor je bilo dosedaj, in moram opozoriti, da smo vsako leto nad 36.000 ali 37.000 gold. prejeli in izdali. To ni nikakor majhno gospodarstvo in zelo naravno je, če skuša kdo podreti hišo s tem, da jej izpodmakne jeden steber. Hiša se zruši potem prebivalcem na glave.

Če pregledujem posamezne številke v sklepnem računu za leto 1888, najdem, da se je potrosilo za posip in za vzdrževanje okrajnih cest, kakor tudi za cestnike 19.232 gold. 14 kr., če pa pogledam poročilo visokega deželnega odbora priloga 89, poudarja se sicer tudi denarna stran, pa omenja se samo odgonstvo in stroške za uboge, kakor da bi to bili najvažnejši deli letnih izdatkov.

Te številke so pa po sklepnem računu za leto 1888 naravnost minimalne; okraj Celje je namreč izdal v letu 1888 za odgonstvo samo 270 gld. 14 kr., na stroških za revne bolnike samo 400 gld. 69 kr.; jaz pa moram nasprotno posebno poudarjati svoto po 9995 gld., okroglo 10.000 gld. kot 7% tni prinesek za šole in stroške za uravnavanje Savinje z 4217 gld. 60 kr., ti stroški z izdatki za ceste po 19.233 gld. 14 kr., so glavne številke, ki iznašajo letni proračun okrajnega zastopa, teh števil pa ne najdem v poročilu deželnega odbora, priloga 89.

Kakšne posledice bi to imelo, če bi dobil najvišje potrjenje ta zakon, in sicer s tako lakoničnimi besedami: „Celje je izvzeto v vsakem oziru iz okrajne zveze in postava postane pravomočna z dnem razglasenja“, — tega si resnično niti predstavljati ne morem.

V poročilu priloga 89 se nahaja iako čudna opazka (bere): Mesti Celje in Ptuj bi imeli precej manjše plačil, če bi se ločili iz zveze svojih okrajev“ — in dalje se bere: „Ker je torej opravičeno in

— Dalje v prilogi. —

Blodne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebitzký, preložil I. Gornik.

Drugi del.

VIII.

(Dalje.)

Najedenkrat zgubile so se lučice druga za drugo, druga za drugo je ugasnila in v meglah premnila... Blodne duše šle so spat in počivat, kajti danes priznali so se jim otroci in od zdaj zavzeli so njih mesta Podlesci s kosami, cepci in vilami... A predno so se izgubile lučice, plavale so nad Svetogothardsko dolino častitljivo, lahko, s polno svetlobo, kakor bi v istini te može duše njihovih prednikov blagoslavljalale.

V dolini migljala je le še jedna — poslednja. Zdelo se je, da nekoga išče in da čaka nalašč nekoga. Bila je nekako kalna, lesk njen bil je, kakor bi bil porošen s solzami, včasih dvignila se je v višavo, poletavala nad dolino in jedenkrat bi bila že skoro ugasnila. Najedenkrat pa je zopet zaplapolala z jasno svetlobo, bliskoma splavala je doli in sedla na mlado blede lice devojčino ter se tresla, kakor

bi bila čelo poljubila. Devojki zmuznila se je ruta nazaj z glave, na belem čelu njenem bilo je videti, da je zatrepetala zlata zvezda, na bledih licih da so ji razcevele solzice, v globokih, modrih njenih očeh, da so se prikazale čaše spominčič...

V dolini Svetogothardski zavladala je tišina, kakor je bila popreje. Podlesci otirali so si danes oči že drugič, a zdaj, da bi si za ves bodoči čas, kar bodo živi — zapomnili to krasoto, da bi si udolbli ta obraz v spomin na veke.

Gospodična Lucilija! — Vi ste tudi mej blodnimi dušami? — Ako ste vi mej njimi, potem hočemo mej nje vsi — vsi!“

Metljar Rozhoda hotel je pasti k nogam divni prikazni, da bi se konči obleke mogel dotakniti, a seljak Květ ga je prestregel.

„Gospodična Lucilija!“ razlegalo se je po dolini kakor iz jednega grla. Podlesci odkrivali so glave, ravno tako, kakor so sicer pozdravljali knežjo hčer po njenih sprehodih po tukajšnjih gozdih.

„Srečno znamenje! — Videli bodete, tovariši, da srečno!“ razkladal je metljar.

Lučica zaplapolala je še jedenkrat s trepetajočim svitom, razlila se po vsem obličji devojkinem in potem izginila, kakor bi pala v vodo.

utemeljeno to zahtevanje omenjenih mest, tudi v denarnem oziru, kakor se je to ravno obravnavalo . . . „Jaz ne vem, če je preudaril visoki deželni odbor dotične besede, ko je rekel: „Mestu bode koristila izločitev v gmotnem oziru, ono bode rešeno s tem v kratkem rečeno mnogih plačil“, torej je ta zakon dober in pravičen. Tega pa ne moremo pripustiti, ker kar se na jedni strani da, to se na drugi strani jemlje, in s tem bi se izreklo, da je prav in pravično, da bi kmetske občine vse plačale, mesto pa nič.

Slavna gospôda, takih pravnih načel ne pozna avstrijsko cesarstvo in jih ne bode nikdar spoznalo za zakon! (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. novembra.

Vlada namerava razpustiti državni zbor, ako jej bodo konservativci delali težave. Najbrž v šolskem vprašanju neso na Dunaji voljni dalje iti, nego je Gauč šel s svojo predlogo. Mnogi nemški konservativci pa še z Liechtensteinovim predlogom neso zadovoljni in bi radi še več. Skrajnejši nemški konservativni listi kar zahtevajo, da se naj šola popolnoma izroči cerkvi.

Nemški liberalni listi trdijo, da so vsi sklepi deželnega zbora češkega naperjeni proti Nemcem, tako sklep, da se dá podpora „Matici školske“, sklep o snovanju šol za narodne manjšine in zakon o rabi deželnih jezikov pri avtonomnih uradih. Čehi hočejo razširiti narečje svoje po vsej kronovini. Jeden Dunajskih listov priporoča, da bi se sklical velik shod nemške stranke in se podala deputacija k cesarju, da poprosi varstva proti češkemu nasilstvu. Celo konservativni „Vaterland“ očita Čehom, da mnogokrat rabijo češčino le iz trme, ne pa zaradi praktične potrebe.

V saboru hrvatskem začne se v torek budgetna debata. Razcepjena stranka prava se bode najbrž zopet zjedini. Izstopivši člani se jej bodo zopet pridružili, ko so spoznali, da se z zmerno opozicijo sporazumeti ne morejo.

Vnanje države.

„Länderbank“ je že izplačala bolgarske banki 2 milijona frankov posojila. Tako ima sedaj že Bolgarija prvo svoto kot jamstvo v rokah, da se banka ne skesa.

Pri petstoletnici topništva je car ruski v nagovoru svojem se zahvaljeval topniškim častnikom za njih hrabro dela na bojiščih in izrazil nado, da se bode vsa vojska ravno tako hrabro, neustrašljivo in vrolo kakor dosedaj bojevala tudi v bodoči vojni. Bog pa še dolgo varuj Rusijo take teške skušnje. On je preverjen, da kadar pride čas, bode hrabro topništvo in druga vojska se potegnila za čast in slavo drage domovine. Častnimi člani artilerijske akademije so imenovani prestonaslednik, veliki knez Vladimir, vojni minister, generalni ravnatelj topništva, generalni pobočnik Sofiono in finančni minister.

V zbornici francoski se je minoli torek že predlagala od strani opozicije sprememba ustave in se je za ta predlog zahtevala nujnost. Za nujnost je pa glasovalo 114 poslancev in sicer 41 boulangistov, 48 monarhistov in 25 republikanov.

Izid volitev v mestni zastop Berolinski je močno poparil nemške vladne kroge. Socijalisti bodo v mestnem zboru imeli dobro tretjino zastopnikov. Vsi izjemni zakoni proti njim neso nič kori stili, kajti število privržencev se vedno množi.

Ko so došle prve vesti o ustaji v Braziliji, se je občno mislilo, da je eden glavnih povodov

V nočni temini pa se je stiskala mladostna devojka h Květu, položila mu obe lici na prsij, seljak nagnil je utrujeno glavo na njeno čelo in tesneje pritiskal k sebi Světluško, — tudi blodno dušico.

„Hotela nas je okrepiti, hotela nam je povedati, da ne bo dolgo trpelo — da bomo dobili na Podlesji svobodo in da si jo v maji popeljemo na vozeh z zelenim smrečjem ovenčanih. Slišite Podlesci! Potem pa bomo vriskali, da se bodo lesi tresli, potem slavili bomo na Podlesji leto za letom — praznik svobode . . .“

Metljar Rozhoda zavriskal je že zdaj iz polne puše in še iz polnejšega grla, kako si bodo tu na Podlesji svobodo odličili, kako jo bodo okrasili in kakor zaklad branili.

„Glej! — To nadejo vzbudila jim je tvoja hči v najtežjem trenutku! — Kako blagoslovljeni so njeni koraki!“

Seljak Květ ozrl se je bistro okrog sebe, a videl ni nikogar. Le tih vetrec, topel kakor vspomladi, vel je po kronah stoletnih brastov, uzbilaj v naročji jedino njegovo dete — Světluško.

(Dalje prih.)

ustaji osvobojenje zborov. Braziljske razmere so v Evropi bile jako malo znane in se zato ni čuditi, da se je ob ustaji tudi napak sodilo. Ko so pa došla natančnejša izvestja, je pa jasno, da so uzroki ustaje drugi. Vsi člani začasne vlade bili so goreči zagovorniki osvobojenja robov. Ministra vnanjih zadev in financ bila sta celo urednika listoma, ki sta se najbolj potegovala za osvobojenje.

Dopisi.

Iz Št. Jakoba v Rožni dolini na Koroškem 22. novembra. [Izv. dop.] S kakimi težavami se imamo boriti koroški Slovenci, ni nam več mogoče popisati. Mislili smo še pred kratkim časom, da bode tudi nam zasijalo vsaj deloma solnce boljše in pravičnejše bodočnosti, a varali smo se čez glavo. Koliko let že beračimo in prosimo za slovensko šolo, a vedno je kompetentna stran znala stvar tako umetno zasukati in urediti, da se nahajamo po vsem naporu in vzlic vsej svoji odločnosti danes še vedno na istem mestu, kakor pred leti. Naši nasprotniki se strogo drže svojih načel in združeno delajo po izreku g. Gobanca: „Die Windischen haben in Kärnten keine Existenzberechtigung mehr“, na to, da bi prej ko slej ugonobili naš, od vseh strani tlačeni, zalezovani slovenski narod na Koroškem.

Ko smo lansko leto prosili za slovensko šolo, razdvojili so naši nasprotni politični gospodje mej tem časom, ko smo na odgovor čakali, najprej Rožek in Št. Jakob v dve občini in potem se izrekli, da je s to premembo tudi naša, šola zadevajoča prošnja prišla ob veljavo. Za tem šli smo v novič na delo, uložili že pred meseci po odvetniku gospodu dr. Šeguli na c. kr. deželni šolski svet v Celovcu novo prošnjo ter mirno pričakovali rešitve. Kar dobimo dne 16. t. m. ob 2. uri popoldne dopis od c. kr. okrajnega šolskega sveta v Beljaku, da bode c. kr. okrajni glavar gosp. Praxmarer prišel dne 20. t. m. v Št. Jakob, ker hoče glede prošnje občinskega odbora za slovensko šolo sam čuti glas ljudstva in da moramo vsled tega vse stariše na ta dan v šolsko sobo sklicati, da bodo v tako imenitni reči zaslišani ter da se bode prepričal, je li v istini želja ljudstva, da se pouk nemškega jezika na ljudski koli v Šent Jakobu odstrani ali ne.

Povabiti je bilo vsega skupaj 223 starišev, in to v kratkem času treh dnij. Tudi vse ženske in gostači, ki imajo kakega otroka, so se morali zbobnati.

V naznačeni dan ob 10. uri zjutraj pride torej res g. c. kr. okr. glavar Praxmarer iz Beljaka ter pripelje saboj še Rožeškega župana Simeka, ki pa v Št. Jakobu ničesar opraviti nema in je kot Liechtensteinov nadoskrbnik hotel s svojo osobo in navzočnostjo le uplivati na to, da bi se več kmetov, ki dobivajo les in druge potrebščine za drag denar od istega urada, zbal, priti k shodu. Poleg gori omenjenih dveh bil je v družbi tudi učitelj in šolski nadzornik Wissiag (recte Bizjak) iz Celovca.

Takoj pri prvem nastopu spoznali smo, kaj se z nami namerava. Proti temu, da se nam hoče usiljevati samo nemška šola, hoteli smo koj s početka protestovati, a vse zastonj; gosp. okr. glavar Praxmarer je začel takoj nemški govoriti ter navzočne ljudi obdelavati z razlaganjem, kako dobro c. kr. dež. šolski svet Slovincem želi in kako krivico da občinski odbor ubogim ljudem s svojo prošnjo za slovensko šolo dela in delati hoče. Ko je okr. glavar končal, pustil je potem Št. Jakobskega učitelja Kovačiča govoriti, da je ta ljudem to po slovenski raztolmačil, kar je okr. glavar po nemški povedal. Za tem oglasi se za besedo naš vrli in obče priljubljeni farni oskrbnik č. g. Aplen, kateremu pa se je naravnost prepovedalo govoriti in tudi posestniku Jožetu Janežiču besedo odvzelo. Tako postopanje pa je ravno zbranim ljudem mrzelo in postalo je vse jako nevoljno. Iz tega postopanja glavarjevega spoznali so navzoči šele zvižajo in prišli do pravega spoznanja.

Prišlo je tedaj do glasovanja; vsak izmed navzočih in nenavzočih bil je poklican po imenu. Za slovensko šolo je bilo 135, nasprotnih pa le 19 glasov, in sicer sami Liechtensteinovi odvisneži, učitelji in gozdarski uradniki. — Petindvajset jih nismo mogli povabiti, ker jih nismo našli doma in ti ne bodo šteti; 44 povabljenih pa ni prišlo, in to število bode okr. glavar štel zase, kakor je to že naprej v naznanilu omenil ter rekel, da isti, ki k shodu ne pridejo, se s sedanjo nemško šolo store zadovoljne. Tako bode tedaj popolnoma nepo-

stavno štel zase 63 glasov, zoper kar smo pa ugovarjali in protestovali.

Naši nemški gospodje, ki so mislili nas zaječiti in se niso nadejali tolike udeležbe, zapustili so Št. Jakob z jezo in dolgimi nosovi, mi pa smo se veselili nad našo zmago ter nemškim gospodom dokazali, da se zavedamo svojih postavnih pravic in pa z nami ni dobro orehov tretji. Slava zavednim slovenskim Št. Jakobčanom! Živeli!

„Matica Slovenska“.

LXXXIV. odborova seja v sredo dne 20. novembra 1889.

Navzočni: Fr. Levec (predsednikov namestnik); A. Bartel, dr. H. Dolenc, dr. A. Jarc, A. Kržič, dr. Fr. Lampe, dr. J. Lesar, M. Pleteršnik, A. Praprotnik, L. Robič, S. Rutar, J. Šubič, J. Tomšič, J. Vavrč, Fr. Wiesthaler. A. Zupančič in V. Zupančič (odborniki), E. Lah (zapisnikar). Skupaj 18.

Prof. Levec naznanja, da predseduje današnji seji naprošen od g. predsednika, ki je nenavzočen zaradi bolehnosti — pismeno poslal skupščini nekatere nasvete, ki so se tudi uvaževali.

Zapisnik zadnje odborove seje, ki sta ga pregledala in odobrila prof. Bartel in Rutar, potrdi se brez ugovora. Odbor vzame na znanje, da so zborovali v zadnji dobi tudi odseki, in sicer: gospodarski 15. julija, književni pa 13. julija in 18. novembra. Dotični zapisniki so na ogled.

Vodnikove slavnosti, dne 29. in 30. junija, se je „Matica“ prav dostojno udeležila o vseh važnejših prilikah; venčala je z drugimi narodnimi društvi njegov grob in položila ob odkritji po odborovem starosti, notarji dr. Zupanci, na spomenik venec. Pri slavnosti odkritja Levstikovega spomenika v Velikih Laščah, dne 11. avgusta t. l., zastopali so društvo: oba predsednika, več odbornikov, tajnik in pa drugi društveniki. Dne 4. avgusta se je udeležila „Matica“ pogreba pl. Kukuljevića-Saksinskega, predsednika „Matice Hrvatske“, v Zagrebu po svojem tajniku in pa članu dr. Vidriči ter položila na njegovo rakev venec. — Odbor se dalje spomne smrti odličnih ustanovnikov društvenih izza zadnje dobe: J. Francija, prof. v p. († 16. maja v Varaždinu) in pa kanonika in pisatelja A. Vebra († 7. avgusta v Zagrebu).

Nakup žvabov literature zapuščine je odbor po zaslišanji strokovnjakov, ki so jo pregledali, odklonil.

Uredniku dr. Požarju izreče se za marljivo in vestno poslovanje povodom odhoda v Novo Mesto pismena zahvala.

Obširneje poročilo upravitelja L. Robiča o potrebnih hišnih popravah in troških vzame se z zahvalo poročevalcu na znanje. Dalje uvažuje odbor še nekatere druge gospodarske zadeve, tikajoče se hišnih strank in pa odmerjenega davka.

Poročilih o letošnjih knjigah (cena, vsebina, število, obseg, došli računi itd.) se odobri. Nekatere pomankljivosti se imajo primerno popolniti. — Čestitka predsedniku povodom imenovanja za častnega kanonika in pa zahvala na to čestitko objavljeni sta v Letopisu zaradi želje več odbornikov in društvenikov.

Odbor odobri pisateljske in korektorske nagrade tekočega leta popolnoma v zmislu dotičnih nasvetov književnega odseka.

Gledé knjig za prihodnje leto pridruži se odbor nasvetom književnega odseka, namreč: „Matica“ naj bi izdala za l. 1890. 1. Letopis v jednaki obliki, podobni sestavi, sploh pod istimi pogoji kakor doslej. Urednik mu bo prof. Bartel. 2. Dušeslovja II. zvezek, v obsegu nekako 18 pol kazalov in stvarnim indeksom. Spisuje dr. Fran Lampe. Ako mogoče, naj bi izdala „Matica“ v prihodnjem letu Vodnikove prozajične spise, ki bi jih uredil ravnatelj Wiesthaler. Na podlagi razpisa častnega darila z obrokom do 1. oktobra letos došla je odboru jedna povest, ki je sedaj v pregledu.

Za prihodnje je pripravljenih že več spisov, nekaj obljubljenih, nekaj se jih ima pa pisateljem vrniti, ker ne ustrezajo.

Računi tiskarn se skladajo z dotičnimi pogodbami. Stroški za nezadolžene korekture se imajo v pošteb jemati pri pisateljskih nagradah.

„Matica“ bo, ustrezajoča njeni potrebi, ustanoviti jednotni pismeni jezik, izdajala in zalagala jezikoslovne razprave pod uredništvom jednega odbornikov jezikoslovcev. Podrobni načrt izvrši naj književni odsek, ki ima sestaviti tudi vrhovno sodišče o raznih jezikoslovnih vprašanjih.

Reši se več prošelj za podelitev založnih knjig in vzemo se na znanje zahvala pisma, ki jih je „Matica“ prejela za taka darila.

V prihodnje bosta z „Matico“ zamenjevali knjige „Muzealno društvo“ v Ljubljani in pa „Statistična komisija mesta Praga“.

V zadnji dobi se je v poverjeništvu izvršilo več sprememb. Novi poverjeniki so postali: Učitelj Volarič v Kozani za Brda, c. kr. računski asistent J. Štravs za Trst, nadučitelj J. Žirovnik za Bled, lekar J. Močnik za Kamnik, odvetnik dr. Temnikar za Slov. Gradec, dekan Slajšek za Slov. Bistrico, župnik Kralj za D. M. v Pušavi.

„Matica“ je prejela več povabil k slavnostim in zabavam narodnih društev ter se jim primerno odzvala, kjer se ji je zdelo potrebno.

A. Russelovi knjigotržnici v Münstru poslala je „Matica“ vsled prošnje podrobni zaznamek svoje književne zaloge, da ga objavi v svojem književnem slovarju, ki ga izdaje.

V zadnjem času je rešil odsek za nabiranje krajevnih imen v več zaporednih sejah mnogo gradiva, ustrežajoč s tem želji visocega c. kr. deželnega predsedništva, ki je poslalo julija meseca „Matici“ zaznamke krajev od vseh okr. glavarstev Kranjske z dostavkom, da zmatra vprašanja glede katastralnih občin za zelo nujna. Ostala vprašanja imajo se prilično rešiti istotako kot vprašanja glede glavarstva Ljubljanske okolice, katera je odsek že rešena vrnil.

V kratkem poide Lavtarjeva „Geometrija za učiteljska“, na kar je pisatelja opozoriti z dostavkom, da „Matica“ drugega natisa ne bo založila.

Prirastek knjižnice znaša 109 knjig, zvezkov in časopisov; 42 vsled daril, 67 po zamenji; večina slovenskih in hrvaških, deloma pa tudi čeških, ruskih, in sicer slovanskih, konečno nemških in latinskih. Darovalcem se je poslala ali pa se ima poslati iz odbora primerna zahvala.

Z odborovim dovoljenjem jel je profesor Apih nemški izdajati v „Oesterr. Jahrbuch“ svoje „Slovenec in l. 1848“ v posnetkih in poslal „Matici“ I. odstavek tega posnetka, (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Deželnega zbora seja) trajala je danes do 3/2. uro popoldne. Deželni proračun za l. 1890. se je vsprejel in je stavil poslanec Svetec pri tej priliki nasvet, da se deželnemu odboru naroči, da se izvrši ravnopravnost na Kranjskem s tem, da deluje na to, da dobimo tudi slovenske srednje šole v višjih razredih. Nasvet se je vsprejel. Potem se je potrdil zakon glede vodovodne naklade za Ljubljansko mesto. Potem se je seja pretrgala in se je nadaljevala ob 3. uri. Volitev deželnih odbornikov se je odložila do popoldanske seje.

— (Podpore za pouk, omiko in dobrodelne namen) dovolil je deželni zbor v današnji seji sledeče: Dovoljuje se Dunajskemu „Studenten-Krankenverein“ 100 gld., podpornemu društvu slovenskih študentov na Dunaji 200 gold., v Gradcu 200 gld., „Assylvereinu“ Dunajske univerze 50 gld. podpornemu društvu na filozofski fakulteti Dunajski 20 gld., na poljedelski visoki šoli 30 gld., onemu na rudarski akademiji v Ljubnem 20 gold., gimnazijskim podpornim društvom v Novem mestu 250 gld., v Kočevju 100 gld., v Kranju 25 gld., podpornemu društvu na obrtni šoli v Kočevju 250 gld., slikarjem Grmu 150 gld., Gvajcu 100 gld., Šubicu 150 gld., kiparju Ruppetu 100 gld., konservatoristu Hubadu 200 gld., učencu operne šole Trtniku 100 gld., konservatoristini Karingerjevi 150 gld., pedagogičnemu društvu na Krškem 100 gld., „Narodni šoli“ 200 gld., „Rudečemu križu“ 100 gld., muzejalnemu društvu 400 gld., dramatičnemu društvu 2000 gld., Ciril-Metodovemu društvu 1000 gld., „Glasbeni Matici“ 500 gld., filharmoničnemu društvu 300 gold., dijaški kuhinji v Ljubljani 100 gld., msgr. Jeranu za revne dijake 150 gld., bolniškemu in podpornemu društvu pomočnih uradnikov 100 gld., supletu na Grmški šoli Štuparju podporo 100 gold., za pouk gluhonemih deklic v Šmihelu 200 gold., za pouk v ženskih ročnih delih ravno tam 100 gld., vsega skupaj za podporo 7545 gld.

— (Deželnimi odborniki) bili danes voljeni: dr. Schaffer, Murnik, dr. Vošnjak, Detela.

— (Deželnemu glavarju) je v današnji seji deželni zbor dovolil 3000 gld. funkcijske dotacije na leto. Doslej imel je namreč samo 2000 gld. na leto.

— (N. amestnikom v Trstu) imenovan je dosednji namestniški vodja Teodor vitez Rinaldini, porojen dne 19. junija 1839. l. v Padovi. Na Primorskem slušuje Rinaldini že 18 let, namestništvo pa je vodil od 3. dne julija t. l. „N. Fr. Presse“ pravi povodom tega imenovanja, da odkar je bil Pretis odpravljen, ni videti nobene premembe v vodstvu namestništva, kakor se najbolje vidi iz občinskih volitev, po katerih bode mestni zastop jednako sestavljen, kakor prejšnji.

— (Slovensko gledališče.) Jutri se bode zopet predstavljala nova igra: „Služabnik svojega gospoda“, drama v petih dejanjih. Češki spisal dr. Fr. V. Jeřábek, preložil Fr. Gestrin. Prihodnja predstava bode v nedeljo dne 1. decembra. Igrala se bode narodna igra „Revček Andrejček“. V decembru bodeta zopet dve premijeri: opereta „Canebas“ in veseloigra „Doktor Blažič“. — Priznavati se mora „Dramatičnemu društvu“, da je vrlo skrbel za raznovrsten in zanimiv repertoar in da nam kar zaporedoma podaje skoro same novosti. Nadejamo se za jutri zopet lepega večera in polnega gledališča.

— (Pobalinstvo.) V noči od 21. na 22. dan t. m. pobili so neznani lopovi pri pisarni in tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovci več oken. Nemška strast in predrznost javlja se sedaj v Celovci že tako daleč, da se maščuje nad mrtvimi in nedolžnimi stvarmi. Ta junaški čin naše nasprotnike jako žalostno karakterizuje ter jih kaže svetu v pravi luči.

— (Iz Trsta:) Predvčeraj (21. t. m.) pripluli sta iz Benetk v našo luko dve ruski vojni ladiji: Križar prve vrste „Admiral Kornilov“ s 430 možmi in 30 kanoni in topnjača „Črnomorec“ s 160 možmi in 3 kanoni. Na prvi ladiji bil je ruski prestolonaslednik, katerega je tukajnji generalni konzul pl. Giers šel pozdravit na ladijo. Ob 7. uri 40 minut pripeljal se je carjevič v pomorski uniformi s čolnom k nabrežji, kjer ga je čakala kočija, v kateri se je peljal na kolodvor. — Danes zjutraj ustrelili so na admiralski ladiji „Kornilov“ 21krat v pozdrav, z Grada pa so vračali ta pozdrav.

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) imelo je preteklo nedeljo svoj redni občni zbor. Društvo izvolilo je na tem zboru tri častne člane: vladiko Strossmayerja, nadškofa Zorna in dr. A. Gregorčiča. Izvolila se je potem deputacija petih članov, na čelu jej dr. Rojic, ki se je takoj peljala k dr. A. Gregorčiču, naznanjat mu, da je izvoljen predsednikom in častnim članom in prosit ga, da zopet pride v društvo. V odbor so bili voljeni: Julij pl. Kleinmayr, Ivan Berbuč, Ivan Pirjevec, Fran Sivec, Andrej Gabršček, Miha Cvetežnik, Ernest Klavžar, Anton Fon, Lenard Lodati, Fran Komac. Namestniki: A. Katnik Karol Prinčič, Jarnej Kopač, Senatorji: Dr. A. Rojic Martin Poveraj, Fran Vodopivec, Ivan Kavčič, Ivan Druha.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 22. novembra. „Daily News“ javljajo iz Belegagrada, da se je srbski poslanik v Berlinu Milan Kristić hotel sam umoriti in da sedaj nevarno ranjen v Berlinu leži. Srbska vlada je pred tremi dnevi Kristiću brzojavila za pojasnila, a ni dobila odgovora. Poslanikova soproga Artemizija pričela je proti svojemu možu tožbo za ločitev in zahtevala, da jej izroči najmlajšega, jedno leto starega otroka. Gospa Kristićeva, ki ima tesne zveze s kraljem Milanom, kupila je v Parizu palačo in govori se, da hoče kralj Milan gospo Artemizijo Kristićevo, ki je iz bogate grške obitelji, vzeti za ženo, da tako uredi svoje finance.

Belgrad 22. novembra. Conference à quatre sklenila, da prične dne 15. decembra neposredna zveza s Solunom.

Pariz 22. novembra. Senat vsprejel kredit v znesku 58 milijonov za zgradbo ladij. Pomorski minister zagovarjal ta kredit ter izjavil, da ga bode prihodnje leto za oklopnice potreboval.

Dunaj 23. novembra. „Wiener Zeitung“ objavlja imenovanje Rinaldinija namestnikom v Trstu.

Dunaj 23. novembra. Grof Oton Chotek, član gospodske zbornice in tajni svetnik preteklo noč nagloma umrl.

Pariz 23. novembra. „Eclair“ javlja iz Bruslja, da sta Boulanger in Dillon odpotovala na Španjsko, kjer ostaneta več tednov.

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

21. novembra.

Pri Stonu: Hahn, Novak, Kulka, Jelačić z Dunaj. — Stajer iz Metlike. — Stucher iz Kočevja. — Wesener iz Trbiča. — Hollman iz Dunajskega Novega mesta. — Steiner iz Praga. — Hirschman iz Siska. — Mallner z Bleda. — Gutter iz Lyjona.

Pri Mallči: Schick, Leho, Ivankovič z Dunaja. — Reiling iz Monakovega. — Striegel iz Brna. — Bogarty iz Gorice.

Pri Južnem kolodvoru: Kanesic iz Metlike.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. nov.	7. zjutraj	752.2 mm.	2.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	751.6 mm.	3.2° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	751.4 mm.	1.4° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 2.3°, za 0.7° pod normalom.

Dunajska borza

dne 23. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 85.45	gld. 85.45
Srebrna renta	85.75	85.75
Zlata renta	108.80	108.80
5% marcna renta	100.80	100.95
Akcije narodne banke	923	923
Kreditne akcije	312	311
London	118.65	118.70
Srebro	—	—
Napol.	9.42 1/2	9.44 1/2
C. kr. cekini	5.65	5.66
Nemške marke	58.22 1/2	58.32 1/2
4% državne srečke iz l. 1864	250 gld. 131	gld. 50
Državne srečke iz l. 1864	100	176
Ogerska zlata renta 4%	100	90
Ogerska papirna renta 5%	96	90
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 122	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—
Kreditne srečke	100 gld. 185	50
Rudolfove srečke	10	2
Akcije anglo-avstr. banke	120	144
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	224	50

Zahvala.

Za mnoge dokaze najsrčnejega sočutja povodom smrti ter za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu našega nepozabljivega soproga in brata

Simona Paternostra

in isto tako tudi za darovane vence izrekamo vsem prijateljem in znancem v Krškem in v Ljubljani, posebno pa gg. pevcem Krškega bralnega društva za gniljivo petje in njihovo požrtvovalnost svojo najtoplejšo zahvalo.

Na Krškem, dne 21. novembra 1889.

(970)

Žalujejo ostali.

Težko prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomajkanje slasti do jedi, zgago i. t. d., dalje

katar v sapniku,

zasilenje, kašelj, bripavost mnoge nadleguje je in te opezarjamo na (11-7)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najboljše tužne

KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Izšla so v posebnej knjigi:

Pisma iz Pariza

od prof. Ant. Bezenška.

Vseh 25 pisem obsega deset tiskanih pol.

Cena 50 novč.

(950 2)

Naročila vsprejemata in izvršujeta: gosp. Arnošt Bezenšek, uradnik banke „Slavije“, in „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Dečka,

ki je krepak in zdrav ter je dopolnil 14 leto, **vsprejme takoj v učenje**

(960—3) Leopold Blumauer, sedlar.

Št. 19.923.

(965—1)

Razglas.

Da se zagotovi **dobava hrane in priprege za odgonce**

pri odgonski postaji v Ljubljani za 1890. l. vršila se bo **četrek dne 28. novembra t. l. od 10. do 12. ure dopoldne** pri tukajšnjem uradu minuendna licitacija.

K tej licitaciji vabijo se podvzetniki s pristavkom, da je udeležiteljem 50 goldinarjev varščine položiti.

Mestni magistrat Ljubljanski kot odgonska postaja

dne 18. novembra 1889. leta.

!! Za lovsko sezono !!

Največjo izber **orožja** pod jamstvom za dobrino in strel, kot **lovsko in salonske puške, revolverje**, kakor tudi **patrone in vso lovsko pripravo** prodaja po ceni

(605—13)

FRAN KAISER

puškar in prodajalec orožja

Ljubljana, Šelenburgove ulice.

Posebno se opozarja na **puške lastnega izdelka**. — **Poprave** se najhitreje in najceneje izvrše.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve skrumbe samega sebe (onanije) in tajnih razuzdanosti je izvrstno delo (134-39)

Dra Retau-a

Sebeoohrana.

Češka izdaja po 80. nemške izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. avstr. velj. Naj vsak seže po njej, kdor trpi za strašnimi posledicami te pregrehe, kajti z njenim poukom se slednje leto na tisoče bolnih otme gotove smrti. Naroči se lahko pri založni tvrdki „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Saksonsko), Neumarkt 34* in v vsakej knjigarni.

(923-3)

Kdor

dvomi

katero izmed mnogih napovedanih zdravil za bolezen njegovo najbolje ugaja, piše naj takoj dopisnico na Richterjevo zalogo v Lipski in zahteva ilustrovanje knjige „Krankenfreund“. Pri tiskanih zahvale dokazujejo, da jih je na tisoče ne le izognilo se nepotrebnih denarnih izdatkom, temveč našlo zaželeno zdravje, ko so se ravnanje po dobrih svetih te male knjige. Pošlje se zastoj.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenev. Preložil Ivan Gornik. Mala 8°, 357 strani. Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Kašljajočim otrokom

daje naj se „**Koroška Rimska studenčnica**“ („Kärntner Römer-Quelle“) — varstvena znamka „Planinka“ — z ogretim mlekom ali sladkorjem pomešana.

Prodaja jo v Ljubljani **M. E. Supan.** (425—4)

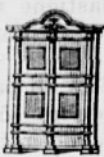
Stekleniške kapice

lepo narejene pošlje takoj jedina slovenska tovarna **A. Mašek-a v Klatovu.** (945—5)

Občinski tajniki

in druge inteligentne osebe,

ki pridejo z občinstvom mnogo v dotiko, naj poprašajo gledé **jako znatnega postranskega za služka**, kateri se vedno vekša in traja več let, pod: „**G. A. G. 1867**“ poste restante Gradec. (806—10)

Proti ognju varne **blagajnice in kasete** po ceni in najsolidnejše narejene.

Na vseh razstavah jako visoko odlikovane. Založnik vseh avstro-ogerskih železnic, pošt-nih hranilnic itd. Odlikovan od Nj. c. kr. velečastva z veliko zlato svetinjo za umetnost, znanost in industrijo. (3—49)

Feliks Blažiček, Dunaj, V., Straussengasse 17.

Gospod G. PICCOLI,

lekarnar v Ljubljani.

Studenee, dne 30. dec. 1888. (Dolenjsko.)

Vaša

esenca za želodec

ozdravila me je po komaj tridnevni rabi prehlajenja želodčevega, mrzlice in glavobola. Tudi tek se je vrnil.

Dolžnost mi je, zahvaliti se Vam za izvrstni učinek Vašega zdravilnega sredstva.

Spoštovanjem

Janez Gantar,
nadučitelj.

(82—11)

Pečarnica

Frana Jeunikarja

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 29

izdeluje

mnogovrstne zelene, rujave in bele

in

(81—7)

druge glinaste izdelke

po najnižjih cenah.

ANTON KREJČI

Kongresni trg 8 v Zvezdi Kongresni trg8

priporoča svojo veliko zalogo najfinjših

klobukov in čepic

za gospode in dečke

po najnižjih cenah; nadalje veliko zalogo vsakovrstne

kožuhovine

kakor najfinjše kožuhne plašče in mufe za gospe, gosposke in potne kožuhe. (726—11)

Pobratimi.

Roman.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 1 gold. 20 kr. (s peštnino vred).

Svoji

k

svojim!

Veseloigra v 1 dejanji.

Spisal

dr. Josip Vošnjak.

Cena 30 kr. (s pošt-nino vred).

Obe knjigi dobivata se v „**Narodni Tiskarni**“ v Ljubljani in pri knjigo-tržcih.

FILIP TICHŮ

Brno, Zelný trh 27
razpošilja

sukna

iz c. kr. priv. tovarni proti povzetju za elegantno **jesensko in zimsko obleko**, in sicer:

1 odrezek m 3-10 blaga za obleko, zadosti za celo moško obleko, dobre baže za samo... **gl. 5.—**

1 odr. m 3-10, fine baže, za samo... **7.50**

1 odr. m 3-10, naj-finejše baže, za samo... **12.—**

1 odrezek m 2-10 blaga za zim-ske sukne, za zimsko sukno za-dosti, čista volna... **6.—**

1 odrezek m 3-10 črne gasukna, čista volna, zadosti za celo salon-sko obleko... **9.—**

(764-10)

Uzorec zastoj in franko.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačo pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodcu, napenjanji, kislem podirnanji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanji, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranji, preobloženji želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, **40 kr.**, dvojni steklenici **70 kr.**

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar

Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — **Da so pristne**, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z **gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti**, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora navod biti **tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.**

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranji in zabasanji, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja **K. Brady-ja v Kromerizu.** — Cena škatljici **20 kr.**, zvitku a 6 škatljici **gld. 1.—**. Če se naprej pošlje znesek, velja poština prosto 1 zvitok **gld. 1.20**, 2 zvitka **gld. 2.20**.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na **navodu, kako rabiti**, ki se pridene vsakej steklenici.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar **Piccoli**, lekar **Swoboda**; — v Postojni lekar **Fr. Baccarich**; — v Škofji Loki lekar **Karol Fabiani**; — v Radovljici lekar **Aleks. Roblek**; — v Novem Mestu lekar **Dominik Rizzoli**, lekar **Bergmann**; — v Kamniku lekar **J. Močnik**; — v Črnomlju lekar **Iv. Blažek**. (798-8)

C. kr. priv.

kneza Auersperga

železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217—70)

komerčnega **litega blaga**, peči v velikej izberi, **ognjišč in ognjiščnih delov**, kotlov v vsakršnej obliki in velikosti itd. itd., **litega blaga za stavbe**: stebrov, oprijemalcev, svetilničnih stebrov priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, strešnih oken itd., **cevij** za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., **rudniških priprav**: stop in mečkal, pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., **fužinskih naprav**: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škrcpcev, itd., **strojnih delov** surovo litih in zlikanih, **parnih strojev** do 50 konjskih sil, **rastlinjakov in pavičijonov** iz litega in kovanega železa, **mlinskih priprav**, **papirničnih priprav**, **ovnov** za vodne tavbe, **reservarov** v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, **turbin** po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, **transmisijskih priprav**: vratil, plošč za jermena, čelnih in stožnatih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, s tenskih in visečih stelj, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., **strojev vodostolpnic**, **odvajajočih vododržnih strojev**, **vodnih koles** iz litega in kovanega železa, **žagnih delov**, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih Tavoletti- in žag z jarmom, **stiskalnice**: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., **železa v palicah** in **ostij** iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Radenska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, kamenu v mehurju, protinu, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnemu kataru dihal, zlatej žili in zlatenici.

Poskusi doktorjev: Garrod, Biswanger, Cantani, Ure so dokazali, da ima ogljeniksliti litij največjo raztopilno moč pri sečnokislinskih ušesnih izločkih, iz česar se sklepa na najugodnejše učinke **Radenske kisle vode**.

Kot okrepčujoča pijača z vinom ali sadnimi sokli in sladkorjem pomešana, je Radenska voda v obče priljubljena.

Kopališče Radensko

Kopanje v alatini in v jeklenici upliva posebno pri: protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih i. t. d.

Stanovališče po ceni.

Prospekt (brezplačno) od ravnateljstva: **kopališče Radensko** blizu **Ljutomera**

Radenska kisla voda, ob vznožji Slovenskih goric, ne za-menjati z **Radgonsko**, to je **Radkersburger**.

Čeravno **Radenska kisla voda** stoji več kot jeden dan v odprti posodi, vender se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislini vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se že pogubi in razkadi, kakor hitro se steklenica odmaši. (264—32)

Zaloga Radenske kisle vode pri F. Plantz-1 in M. Kastner-ji v Ljubljani.

Ustanove.

Za 1889. leto ima magistrat Ljubljanski podeliti sledeče ustanove:

- 1.) Jan. Bernardinjevo v znesku . . . . . 80 gld. 35 kr.
- 2.) Jurij Thalmeinerjevo " " . . . . . 86 " 26 "
- 3.) Jos. Jak. Schillingovo " " . . . . . 73 " 50 "
- 4.) Jan. Jost. Weberjevo " " . . . . . 82 " 52 "

do katerih imajo pravico hčere Ljubljanskih meščanov, ki so revne, poštenega obnašanja in so se letos omožile.

5.) Jan. Rik. Kraškovičovo v znesku . . . . . 75 gld. 60 kr. do katere ima pravico hči ubogega meščana, kmeta, rokodelca ali delavca Št. Peterske fare, ki se je letos omožila.

6.) Jak. Ant. Fancojevo v znesku . . . . . 71 gld. 40 kr. do katere ima pravico uboga poštena nevesta meščanskega ali nižjega stanu.

7.) Jos. Feliks Sinovo v znesku . . . . . 48 gld. 30 kr. do katere imata pravico dve najbolj revni deklici iz Ljubljane.

8.) Il. Ant. Raabovo v znesku . . . . . 200 gld. 04 kr. Do jedne polovice te ustanove ima pravico ubožna in poštna udova Ljubljanskega meščana, do druge polovice pa ima pravico ubožna, dobro odgojena in že zaročena hči Ljubljanskega meščana po poroki.

9.) Jan. Nep. Kovačovo v znesku . . . . . 151 gld. 20 kr. katera se ima razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali udove matere, ki imajo po več otrok in uboštva neso sami krivi.

10.) Helene Valentiničeve v znesku . . . . . 84 gld. — kr. katero je razdeliti med otroke v frančiškanski fari v Ljubljani rojene, ki niso starišev in še niso 15 let stari.

11.) Ustanovo za posle od neimenovanega dobrotnika v znesku 50 gld. 40 kr., katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za te ustanove ulež naj se s potrebnimi prilogi vred pri tukajšnjem uradu

do 4. dne decembra 1889.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 4. novembra 1889.

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

Tapecirar in dekorater. **ANTON OBREZA** Tapecirar in dekorater.

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

(72—48)

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je priznano dobro in brezhibno, kar gotovo pričra moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke

cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in vzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Za čas stavbe

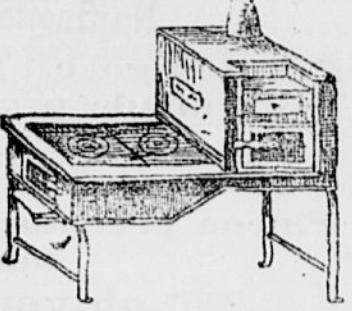
priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo niski ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove.

(103—44)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampje i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Redko kedaj dá se tako dobro podjetje v najem!

V najem oddam takoj

na več let svojo veliko

(946—5)

trgovino z mešaninim blagom

v velikem industrijskem kraju na Koroškem, ki je jako dobro obiskovana. Zaloga blaga odstopi se za ceno, za katero se je kupila. — 6000 gld. v gotovini potrebno. — Blagovoljna pismena vprašanja naj se pošljejo pod naslovom „R. N. N. 2340“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Lekarna Trnkóczy

v Ljubljani

na Mestnem trgu poleg rotovža

priporoča

zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prasičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tiščanji od sedla in uprave, pri sušici itd., skratka pri vseh vnanih boleznih in hibah.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld.

SVARILLO! Naši izdelki so pristni, zanesljivi in zajamčeni, če imajo ime TRNKOCZY in našo varstveno znamko. Zoper ponarejanje istih se sodnijski postopa.

Vsa ta našeta zdravila se prava dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-jevi v Ljubljani

zraven rotovža (790—6)

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Filip Ticho letir Brnu

Zelny trh št. 21, in Radr za c ulice št. 17

pošilja po izvirnih tovar. cenah: (819—8)

Valerijna flanela v najlepših barvah in vzorcih, za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.80.	Rumburški oksfort pristno barven 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50. 1 kos (30 Dunajskih vatlov) la gld. 6.50.
Barbant v najfinejših izpeljavah za jedno obleko (10 metrov) gld. 3.25.	Rumburško statvino platno 3/4 široko, posebno pripravno za moško perilo. 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 6.50.
Blago za ženske obleke nope-loden v vseh barvah in progasto, jedna obleka (10 metrov) gld. 3.—.	Šifon jako dobre baže, posebno za perilo za gospode, gospe in otroke, 90 cm. širok 1 kos (30 Dunajskih vatlov) gld. 4.50, 5.50, 6.50, 7.50
Žensko sukno dvojno široko, v najnovejših gladkih barvah, pa tudi progasto v zalogi, jedna obleka (10 metrov) gld. 7.50	Domače platno najboljše baže, kompletno, 30 Dunajskih vatlov 1 kos 3/4 . . . . . gld. 4.50 1 kos 5/4 . . . . . gld. 5.50
Blago za žensko obleko najnovejše in najelegantnejše za žensko in žimsko sezono dvojno široko jedna obleka (10 metrov) gld. 5.—.	Ženske srajce iz dobrega šifona ali močnega platna s čipkami. kompletne velikosti, 6 kosov gld. 3.75
Žimsko ogrinjalo (Himalajsko) čista volna, 1/4 dolgo gld. 3.75. (Le tako dolgo, dokler jih je še kaj!)	Zastor iz jute turški vzorec, kompletna dolgoat 1. baže . . . . . gld. 3.50 2. baže . . . . . gld. 2.50 Garnitura, 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt gld. 3.50

Pošilja se proti povzetju — Uzorci zastoj in franko.

Pristavnik (majer)

oženjen, zanesljiv, energičen, če mogoče več pisanja, ki zna sam voditi gospodarstvo ter se more izkazati o po rabljivosti njegovi. **Vsprejme se o Božiči.**

Vpraša naj se pri gospodu **F. Kolman-u, Marije Terezije cesta št. 10**, pritlično, na levo. (954-2)

Visokocastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča podpisani prave garantirane

čebelno-voščene sveče in zavitke.

Dalje **fin rožni med v škatljah** po 5 kilo, kilo po **50 kr.**, škatlja 30 kr., pošilja se po poštnem povzetju ali predplačilu. **Fin med v satovji** kilo po **60 kr.** Gospodom trgovcem priporoča po ceni **fin med v škatli** po 40 in 20 kilo.

Raznovrstno 966-2)

medeno blago za Miklavža in Božič

na debelo in dobro prav po ceni.

Oroslav Dolenc

svečarija in trgovina z voskom in medom.

25.000

parov moških vrhnih zimskih hlač iz izvrstnega debelega Brnskega sukna se razproda po neverjetno nizkih cenah. — Posestnik velike tovarne za moško obleko, ki se je pa nehala zaradi nastalega požara, mora 25.000 hlač hitro spraviti v denar, da plača upnike svoje, ter je mene poveril s prodajo. Sklenilo se je torej par teh popolnoma po najnovejši modi Dunajski najboljše narejenih, brez vsega madeža, debelih, trdnih, gorkih in dobrih (937-3)

zimskih moških vrhnih hlač

III. baže
le po gld. 1.40

II. baže
le po gld. 1.90

I. baže
le po gld. 2.40

torej za tako ceno prodati, kolikor zasluži delavec, ki jih naredi. Vsakateri dobi hlače, ki se mu dobro prilagajo, če naznani koračno dolgotrajnost in obseg trebuha. — Izjavim še, da hlače nazaj vzamem, če ne odgovarjajo go-renjim lastnostim. — V interesu častitih čitateljev tega lista je, da hitro naročijo, ker pride slednji dan na stotine naročil in vsaka stranka jih naroči najmanj 2, 5, 10 in več hlač in bo zatorej velikanska zaloga kmalu razprodana. — Razpošilja se proti povzetju ali predpošiljati denarnega zneska in naj se naročbe adresujejo na:

Kleider-Ausverkaufsmagazine von Apfel, I. Fleischmarkt Nr. 8/71 in Wien.

Notarskega kandidata

vsprejem takoj v pisarno. Zahteva se najmanj enoletna notarska praksa. Plača po dogovoru in zmožnostih. Ponudba z izkazom dosedanje prakse in zahtevami glede plače naj se mi blagovolijo takoj poslati.

Dr. J. Pučko,
(964-3) c. kr. notar v Krškem.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zobozdravnik AVGUST SCHWEIGER

ordinuje vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Stanuje (908-9)

v hotelu „Pri Maličič“, II. nadstropje, št. 23.

Nova neprekinljiva Pariska plomba, priznana od avtoritet za najboljšo, zobem jednake barve ter na domesti svojo trajnost zlatu plombo.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Poslano.

Salicil.

Brez salicila.

— Odločno se mora odsvetovati raba ustne vode in zobnega praška, katerima je primešan salicil. Salicil, oziroma salicilnokišni natron sicer spada med snovi, ki zabranjujejo gnjilobo, razjeda pa ob enem tudi trdno snov zob. O resnici te trditve se more vsakdo prepričati; treba je kak zob stehitati (na dele grama), nložiti ga za nekaj časa v salicilno ločnico in ga potem zopet stehitati. Zob je zgubil težo, sklenina je zatemnela in kost je postala tako krhka, da se je z nohtom lahko ostrže.

Jako priporočljiva je **zobna in ustna voda dr. Duflos-a**, popolnoma prosta salicilnih izdelkov, ki ima to dobro lastnost, da brani zobovje gnjilobe in unetja otlah zob (cariës), odstranjuje za zobe tako nevarni zobni kamen in sploh uničuje vse organske tvari; odpravlja popolnoma neprijetni duh iz ust, osvežuje in krepi zobne, oživlja ustno duplino, upliva sploh čistilo in hranilno ter zaradi tega zobe ohranja v visoko starost lepe in zdrave.

Zajedno naj se rabi **dr. Heider-jev zobni prašek**, ki daje zobovju svetlo belino.

Velika steklenica **zobne in ustne vode dr. Duflos-a** z natančnim navodilom k rabi in ponkom 60 kr.

Škatljica **dr. Heider-jevega zobnega praška**, ki za dlje časa zadostuje, stane 30 kr. (962-1)

Dobivajo se le v

**deželni lekarni pri „Mariji pomagaj“
Ludovika Grečel-a v Ljubljani**

Mestni trg št. 11

nasproti dobro znani tovarni dežnikov g. L. Mikusch-a.

Brez salicila.

Papir za cigarete

LE RIFFON

je najboljši. (849-10)

Jedino zalogo za **Kranjsko** imata gospoda **Vaso Petričič** in **Anton Krisper.**

RESTAVRACIJA „KOLA“

v Zagrebu.

V stolnem mestu Zagrebu daje **takoj** na jedno ali več let v najem hrvatsko pevsko društvo „KOLO“ restavracijo, nahajajočo se v lastnem poslopju in na po legi jako ugodnem javnem trgu.

Društveni prostori neso le shajališče po številu članov največjega hrvatskega pevskega društva „KOLA“, temveč tudi večine družih društev. — To jesen je osnovan tudi **gostilniški vrt.** (967-1)

Natančnejša pojasnila daje ustno ali pismeno **predsedništvo hrvatskega pevskega društva „KOLA“.**

Brez salicila.

Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigarna v Ljubljani,

priporoča se za naročevanje na vse v knjigotrstvu nahajajoče časopise in v snopičih izhajajoča dela. Zlasti priporočevanja vredne časopise:

Das Buch für Alle v 26 snopičih à 18 kr. — **Illustrirte Chronik der Zeit** v 26 snopičih po 15 kr. — **Illustrirte Romane aller Nationen** v 26 snopičih à 12 kr. — **Ueber Land und Meer** izdaja v veliki folio v 26 snopičih à 30 kr. — **Ueber Land und Meer**, izdaja v veliki osmerki v 13 snopičih à 60 kr. — **Gartenlaube** v 14 snopičih à 30 kr. — **Gartenlaube** v 52 tedenskih številkah gld. 4.40 na leto. — **Vom Fels zum Meer** v 13 snopičih à 60 kr. — **Zur guten Stunde** v 14 mesečnih snopičih à 50 kr. — **Zur guten Stunde** v 26 snopičih à 25 kr. — **Illustrirte Welt** v 26 snopičih à 18 kr. — **Bibliothek der Unterhaltung und des Wissens** v 13 snopičih à 45 kr. — Poština na zunaj se posebej zaračuni. (959-3)

Kranjske klobase

narejene le iz prašičevega mesa.

Slednji dan sveže.

Cervelat-, hrenovke, Frankobrodske in Dunajsko Novomeške klobasice, pečenice, krvave in jetrne klobase in želodeci (Presswürste). — **Domače dobro prekajene gujati à la Gradec**, s kožo kilo po **86 kr.**, brez kože kilo po **72 kr.**, zvite gujati kilo po **90 kr.** — **Okajen mizen špeh, špeh za navlečenje in paprikan van špeh.**

Salami lastnega izdelka.

Najfinejše cesarsko meso.

Povojen goveji in prašičev jezik, sveža mlada prasetina, kakor tudi

goveje meso.

Plučna pečenka in roastbeef le od pitanih volov

ob vsakem času.

Radovoljno vsprejemajo se tudi naročila na divjačino. V zalogi so veliki štajerski zajci, komad po 1 gld. 30 kr., jarebice in fasani po najnižjih cenah. (935-3)

Vnanje naročbe se točno izvrše po poštnem povzetju.

Za mnogobrojne naročbe priporoča se

z velespoštovanjem

Karol Počivaunik

mesar in sušilec

(poprej Ana Schulz) v lastni hiši **Sv. Petra** cesta št. 9.

Na debelo in drobno. — Dopoldne tudi na štantu št. 65 na mesarskem trgu (v šolskem drevoredu).